

RESTAURATORI ROMÂNI: ARHITECTUL ȘTEFAN BALȘ (1902 – 1994)

FIȘĂ MONUMENT RESTAURAT

Denumire: Biserica “Adormirea Maicii Domnului”-Scaune

Localizare: municipiul București, str. Scaune, nr.2, sect. 3

Cod LMI: B-II-m-A-19654

Scurt istoric: Ctitorie a breslei măcelarilor și săpunarilor din mahalaua Scaunelor, pe vechiul curs al Bucureștioarei, în apropierea Spitalului Colțea, este menționată în documente încă din 1675, iar pisania indică anul 1715, probabil o reparație făcută de negustorul Tănăsie de la Târnovo, amintit în pisanie drept ctitor. În 1843, biserica și pridvorul, ale cărui arcade au fost înzidite, au fost împodobite cu pictură murală. Scoasă din cult în anul 1910, biserica s-a ruinat treptat. Restaurarea din 1934-1947 a redat imaginea istorică a bisericii, inclusiv pictura originală și catapeteasma.

Restaurare : 1934, 1937, 1947

În raportul C.M.I. pe anul 1934, arh. Ștefan Balș constată starea proastă a acoperișului, identifică urma turlei de zid de pe pronaos și lipsa urmei turlei Pantocrator.

În 1937, s-a desfăcut acoperișul de scânduri și s-a identificat o cornișă cu trei rânduri de zimți. Nu s-au desfăcut arcadele dinspre nord ale pridvorului fiindcă zidăria de umplere purta pictură murală de bună calitate. S-a identificat nivelul inițial de călcare, la 1 m mai jos față de cel produs în timpul remodelării urbanistice a zonei. S-a dărâmat enormul cafas din pronaos.

În perioada 1939-1944 Comisiunea Monumentelor Istorice desfășoară importante lucrări de restaurare, sub conducerea arh. Ștefan Balș, care semnează releveul și proiectul în care se prevedea reconstruirea turlei de pe pronaos, în 1944. Biserica a fost degajată, iar curtea din jurul său a rămas mai joasă cu un metru față de nivelul străzii. Au fost deschise arcadele pridvorului și a fost refăcut acoperișul din olane.

În aceeași perioadă au fost restaurate componentele artistice: pictura în frescă, catapeteasma și baldachinul altarului (sec. al XVIII-lea). În anul 1944 biserica a fost redată cultului și resfințită.

În 1947 a fost zidită casa parohială, cu materiale recuperate de la diverse locuințe demolate.

În 1954 a fost construită din cărămidă actuala turlă de pe pronaos. Noua turlă de zid a bisericii Scaune, face parte din seria turlilor refăcute după război ale bisericilor Snagov, Balamuci, Brebu și paraclisul Patriarhiei.

În 1958 s-a placcat în întregime soclul bisericii, cu cărămidă specială, s-au plombat fațadele și brâul median și s-a construit actualul gard metalic.

Documentar foto:

1. Biserica "Adormirea Maicii Domnului"-Scaune înainte de restaurare. Autor: Nicolae Țațu. c.1925, Fototeca INP, Biblioraft 82

2. Biserica "Adormirea Maicii Domnului"-Scaune. Autor: arh. Eugenia Greceanu. 1961

3-4. Biserica "Adormirea Maicii Domnului"-Scaune. Autor: Iozeфина Postăvaru. 2006

Arhivă:

Ștefan Balș, Rapoarte C.M.I. (note, liste monumente istorice, comentarii restaurări) 1930-1948, în Arhiva INP, Fond DMI Donație arh. Șt. Balș, anul 1937, p.1-2

Bibliografie :

Curinschi Vorona, Gheorghe, *Ahitectură, Urbanism, Restaurare*, Ed. Tehnică, 1996, p. 57, 179

Autor fișă: Iozeфина Postăvaru

FOTO 1

FOTO 2

FOTO 3

FOTO 4